

СХВАЛЕНО
педагогічною радою дошкільного
навчального закладу (ясла-садок)
№45 «Теремок» Черкаської
міської ради
Протокол № ____
від « ____ » _____ 20 ____ р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ по дошкільному
навчальному закладу (ясла-садок)
№45 «Теремок» Черкаської
міської ради
№ ____
від « ____ » _____ 20 ____ р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
дошкільного навчального закладу
(ясла-садок) № 45 «Теремок»
Черкаської міської ради
на 2023/2024 навчальний рік

Черкаси, 2023

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Проблема та завдання, над яким працюватиме заклад дошкільної освіти у 2023-2024 н.р.

1.1. Пріоритетний напрямок роботи ЗДО

1.2. Основні завдання які поставлені на 2023-2024 згідно річного плану

РОЗДІЛ 2. Права та обов'язки здобувачів освіти

РОЗДІЛ 3. Умови забезпечення якості дошкільної освіти в ЗДО

РОЗДІЛ 4. Основні показники реалізації освітньої діяльності

4.1. Модель сформованості компетенцій випускника ДНЗ № 45 «Теремок»

4.2. Наступність ЗДО та ЗОШ

РОЗДІЛ 5. Планування і організація освітньої діяльності ЗДО у 2023-2024 навчальному році в умовах воєнного стану

5.1. Форми організованого навчання. Види занять

5.2. Форма планування роботи з дітьми

5.3. Навчальне навантаження

5.4. Розподіл навчального навантаження на дитину на тиждень у 2023-2024 н.р.

5.5. Самостійна діяльність дітей.

5.6. Індивідуальна робота з дітьми

5.7. Планування роботи з батьками

РОЗДІЛ 6. Особливості організації освітнього процесу

6.1. Профільне спрямування

6.2. Робота інклюзивної групи

6.3. Гурткова робота

6.4. Використання інноваційних методик та технологій

РОЗДІЛ 7. Система внутрішнього забезпечення якості освіти

РОЗДІЛ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої діяльності

ВСТУП

Відповідно до статті 4 Закону України «Про дошкільну освіту» дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №45 «Теремок» Черкаської міської ради у 2023/2024 навчальному році спрямовує діяльність на забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Освітня програма дошкільного навчального закладу (ясла-садок) №45 «Теремок» Черкаської міської ради (далі ДНЗ №45) на 2023/2024 навчальний рік розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Базового компоненту дошкільної освіти (нова редакція), Концепції національно-патріотичного виховання в системі освіти України (затверджено наказом Наказ Міністерства освіти і науки України 06 червня 2022 року № 527), Положення про заклад дошкільної освіти (затверджено постановою Кабінету Міністрів України № 86 від 27 січня 2021 року), Санітарного регламенту для закладів дошкільної освіти (затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 №234), Гранично допустимого навантаження на дитину у закладах дошкільної освіти різних типів та форм власності (затверджено наказом МОН України від 20.04.2015 №446), Перелік навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти, листів Міністерства освіти і науки:

- «Про організацію безпечного освітнього простору в закладах дошкільної освіти та обладнання укриттів» (від 20.06.2023 р. № 1/8820-23),
- «Про затвердження типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо організації безпечного освітнього простору в закладі дошкільної освіти» (від 22.05.2023р. №619),
- «Про методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти в літній період» (від 22.06.2022 р. № 1/6894-22),
- «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах» (від 02.09.2016 №1/9-454),
- «Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах» (від 02.09.2016 №1/9-456),
- «Щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців»(від 11.10.2017 №1/9-546),
- «Щодо освітніх програм у закладах дошкільної освіти» (від 09.12.2019 № 1/9-750),
- «Щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти» (від 19.04.2018 №1/9-249),
- «Щодо організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної

освіти»(від13.11.2018 №1/9-691),

- «Щодо організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти» (від 14.02.2019 №1/11- 1491),

власного статуту та інших нормативно-правових документів в сфері освіти.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо-доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Мета і завдання освітньої програми:

- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в ЗДО;
- створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- створення в групах атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товариськості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;
- варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;

- забезпечення шанобливого ставлення до результатів дитячої творчості;
- єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;
- забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
- організація психолого-педагогічної підтримки дітей у відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і здібностями, розвиток здібностей і творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими та світом;
- забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони і зміцнення здоров'я дітей;
- корекційно-розвивальна робота, що забезпечує своєчасну спеціалізовану допомогу в освоєнні змісту навчання і корекцію вад дітей в умовах закладу дошкільної освіти для дітей з особливими освітніми потребами;
- підвищення професійної майстерності педагогів дошкільної освіти.

Організація освітнього процесу в ДНЗ у 2023/2024 навчальному році буде здійснюватися відповідно до власної концепції за пріоритетними напрямками: художньо-естетичний розвиток дітей дошкільного віку, соціально-моральний розвиток особистості та буде спрямована на реалізацію таких завдань:

- активізувати роботу дітей з художньо-естетичного розвитку в різних видах діяльності
- створення умов для фізичного, духовного, психічного, та соціального благополуччя дітей;
- вдосконалення якості освітнього процесу шляхом системного аналізу та вирішення завдань формування соціально-моральних цінностей особистості;
- сприяння підвищенню професійної майстерності педагогів шляхом самоосвіти та участі у різних формах методичної роботи;
- впровадження сучасних методів та інноваційних технологій у взаємодії з родинами вихованців, з метою забезпечення запитів батьків, надання допомоги у вихованні і розвитку дітей.

Педагоги ЗДО забезпечують засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту дошкільної освіти на рівні вимог Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти України.

Обов'язковий мінімум передбачає:

- компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини;

- надання пріоритету соціально-моральному розвитку особистості, формування у дітей узгоджувати особисті інтереси з колективними;

- формування у дітей цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду;

- забезпечення індивідуального особистісного розвитку.

Забезпечення наступності і перспективності в освітньому процесі між дошкільною і початковою освітою полягає у послідовності чинних програм розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку та освітньої програми для 1 класу початкової школи.

Формування позитивної мотивації здобувачів освіти до освітньої діяльності здійснюється через розвиток життєвих компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМА ТА ЗАВДАННЯ, НАД ЯКИМИ ПРАЦЮВАТИМЕ ЗАКЛАД ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У 2023/2024 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ

1.1. Пріоритетний напрямок роботи ЗДО «Формування соціально-громадянської компетентності дітей дошкільного віку».

1.2. Основні завдання, які поставлені на 2023-2024 згідно річного плану:

- продовжити створювати максимально безпечні умови для вихованців в умовах воєнного стану. Удосконалити партнерську взаємодію між закладом освіти та місцевими органами управління освітою та органами виконавчої влади, представниками Державної служби України з надзвичайних ситуацій і Національної поліції.
- формувати елементи екологічного світорозуміння, екологічної вихованості; розвивати позитивне емоційно-ціннісне ставлення до природного довкілля; формування реалістичних уявлень про явища природи, практичних умінь, дбайливого ставлення до її компонентів;
- Розвивати логіко-математичні здібності дошкільників через стимулювання пізнавального інтересу та інтеграцію освітнього процесу.
- продовжити формувати в дітей відчуття приналежності до своєї країни, завдяки їхній участі в діяльності громадянсько – патріотичного змісту.
- провести самооцінювання діяльності закладу за напрямом «Система оцінювання здобувачів дошкільної освіти».

Основні напрямки методичної роботи в закладі на 2023-2024н.р.:

1. Сприяти реалізації завдань Закону України «Про дошкільну освіту», оновленого Базового компоненту дошкільної освіти та нормативно-правових документів про методичну роботу в дошкільному навчальному закладі шляхом вивчення, узагальнення та впровадження в практику діяльності педагогів надбань науки, педагогічних технологій, творчого підходу до розв'язання професійних проблем з педагогічними кадрами.
2. Формувати професійні якості у педагога як фахівця, який створює умови для прояву активності дитини, стимулює процес розвитку дитини, що є неодмінною умовою реалізації оновленого Стандарту дошкільної освіти.
3. Створити умови для реалізації соціально-педагогічного партнерства громади та всіх учасників освітнього процесу у підтримці формування компетентностей дітей дошкільного віку.
4. Покращувати рівень сформованої життєвої компетентності дитини шляхом використання сучасних інформаційних технологій, інтерактивних форм роботи, впровадження інноваційних технологій та педагогічних ідей в освітній процес.

Пріоритетними напрямами роботи ДНЗ №45 «Теремок» під час дії воєнного стану в Україні є:

- створити і підтримувати в ЗДО безпечне психологічне, фізичне, безбар'єрне середовище для всіх учасників освітнього процесу;
- мотивувати педагогів, дітей та їхніх батьків на співпрацю, успіх, організацію продуктивної взаємодії;
- формувати стресостійкість учасників освітнього процесу в умовах невизначеності;
- використовувати нові форми роботи з дітьми під час війни;
- за необхідності, організувати зворотній зв'язок із працівниками ЗДО та батьками вихованців через сайт закладу, електронну пошту та інші соціальні мережі, засоби зв'язку.

Педагоги ЗДО забезпечують засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту дошкільної освіти на рівні вимог Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти України.

Обов'язковий мінімум передбачає:

- компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини;
- надання пріоритету соціально-моральному розвитку особистості, формування у дітей узгоджувати особисті інтереси з колективними;
- формування у дітей цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду;
- забезпечення індивідуального особистісного розвитку.

Забезпечення наступності і перспективності в освітньому процесі між дошкільною і початковою освітою полягає у послідовності чинних програм розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку та освітньої програми для 1 класу початкової школи.

Формування позитивної мотивації здобувачів освіти до освітньої діяльності здійснюється через розвиток життєвих компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.

Шляхи реалізації завдань:

- Особистісно-орієнтований підхід до кожного вихованця.
- Забезпечення наступності дошкільної та початкової ланок освіти.
- Орієнтовне перспективно-календарне тематичне планування.
- Організація розвивального середовища.
- Інтеграція різних видів діяльності.
- Використання освітніх технологій.
- Співпраця з родинами вихованців.

На літній період 2024 р.

Мета: оздоровлення дитячого організму та забезпечення позитивного емоційного стану дітей в літній період зусиллями працівників ЗДО і батьків вихованців

Завдання:

1. Створити умови для ефективного оздоровлення дітей улітку шляхом упровадження сучасних здоров'язберезувальних та здоров'яформувальних технологій.

2. Реалізувати систему заходів, направлених на оздоровлення і фізичний розвиток дітей, їх етичне виховання, розвиток допитливості і пізнавальної активності, формування культурно-гігієнічних і трудових навичок.

3. Продовжити поглиблену роботу з розвитку у дошкільників позитивного ставлення до духовних цінностей через ознайомлення з літніми народними та календарними святами.

4. Здійснювати педагогічну і санітарну освіту батьків по питаннях виховання і оздоровлення дітей в літній період.

Шляхи реалізації завдань:

- оптимізації рухового режиму;
- розширення та поповнення розвивального середовища ЗДО відповідно до вимог безпеки;
- використання ігор з піском та водою;
- самостійна ігрова та художня діяльність дітей;
- просвіта батьків з питань оздоровлення і розвитку дітей.

РОЗДІЛ 2. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави.

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Здобувачі освіти мають право на:

- розвиток, навчання та виховання;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів розвитку;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- безпечні та нешкідливі умови перебування в закладі;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;

- участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти.

Здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми, дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів розвитку, передбачених стандартом освіти - Базовим компонентом дошкільної освіти України;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку.

Залучення здобувачів освіти під час освітнього процесу до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньої програми, забороняється, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

/Згідно з Законом України «Про освіту», що набрав чинності 28.09.2017 /

Права та обов'язки батьків (або осіб, що їх замінюють) здобувачів освіти

Статтею 55-ю Закону України «Про освіту» визначено права та обов'язки батьків (або осіб, що їх замінюють) здобувачів освіти. Виховання в сім'ї є першоосновою розвитку дитини як особистості. Батьки мають рівні права та обов'язки щодо освіти і розвитку дитини.

Батьки (або особи, що їх замінюють) мають право:

- захищати відповідно до законодавства права та законні інтереси здобувачів освіти;
- звертатися до закладів освіти, органів управління освітою з питань освіти;
- обирати заклад освіти, освітню програму, вид і форму здобуття дітьми відповідної освіти;
- брати участь у громадському самоврядуванні закладу освіти, зокрема обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування закладу освіти.

Окремо варто звернути увагу на такі права батьків:

- завчасно отримувати інформацію про всі заплановані у закладі освіти та позапланові педагогічні, психологічні, медичні, соціологічні заходи, дослідження, обстеження, педагогічні експерименти та надавати згоду на участь у них дитини;

- брати участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини з ООП та/або індивідуального навчального плану;
- отримувати інформацію про діяльність закладу освіти, результати навчання своїх дітей (дітей, законними представниками яких вони є) і результати оцінювання якості освіти у закладі освіти та його освітньої діяльності.

При цьому батьки (або особи, що їх замінюють) здобувачів освіти зобов'язані:

- виховувати у дітей повагу до гідності, прав, свобод і законних інтересів людини, законів та етичних норм, відповідальне ставлення до здоров'я свого й оточуючих, довкілля;
- сприяти виконанню дитиною освітньої програми та досягненню дитиною передбачених нею результатів навчання;
- поважати гідність, права, свободи і законні інтереси дитини та інших учасників освітнього процесу;
- дбати про фізичне і психічне здоров'я дитини, сприяти розвитку її здібностей, формувати навички здорового способу життя.

Особливо варті уваги й такі обов'язки батьків, які знадобляться в сучасному житті. Наприклад, формувати у дитини культуру діалогу, культуру життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді між усіма народами, етнічними, національними, релігійними групами, представниками різних політичних і релігійних поглядів та культурних традицій, різного соціального походження, сімейного та майнового стану.

Батьки (або особи, які їх замінюють) зобов'язані:

- настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до суспільної моралі та суспільних цінностей, зокрема правди, справедливості, патріотизму, гуманізму, толерантності, працелюбства;
- формувати у дітей усвідомлення необхідності додержуватися Конституції та законів України, захищати суверенітет і територіальну цілісність України;
- виховувати у дитини повагу до державної мови та державних символів України, національних, історичних, культурних цінностей України, дбайливе ставлення до історико-культурного надбання України;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, а також умов договору про надання освітніх послуг (за наявності).

У ч.4 ст.55 Закону вказано, що держава надає батькам здобувачів освіти допомогу у виконанні ними своїх обов'язків, захищає права сім'ї. При цьому

органи державної влади та місцевого самоврядування мають поважати право батьків виховувати своїх дітей відповідно до власних релігійних і філософських переконань, а суб'єкти освітньої діяльності мають враховувати відповідні переконання під час організації та реалізації освітнього процесу, що не повинно порушувати права, свободи та законні інтереси інших учасників освітнього процесу.

Закон України «Про дошкільну освіту» Стаття 36. Права та обов'язки батьків або осіб, які їх замінюють:

1. Батьки або особи, які їх замінюють, мають право:

- вибирати заклад дошкільної освіти та форму здобуття дитиною дошкільної освіти;
- обирати і бути обраними до органів громадського самоврядування закладу дошкільної освіти;
- звертатися до відповідних органів управління освітою з питань розвитку, виховання і навчання своїх дітей;
- захищати законні інтереси своїх дітей у відповідних державних органах і суді.

2. Батьки або особи, які їх замінюють, зобов'язані:

- виховувати у дітей любов до України, повагу до національних, історичних, культурних цінностей Українського народу, дбайливе ставлення до довкілля;
- забезпечувати умови для здобуття дітьми старшого дошкільного віку дошкільної освіти за будь-якою формою;
- постійно дбати про фізичне здоров'я, психічний стан дітей, створювати належні умови для розвитку їх природних задатків, нахилів та здібностей;
- поважати гідність дитини;
- виховувати у дитини працелюбність, шанобливе ставлення до старших за віком, державної мови, регіональних мов або мов меншин і рідної мови, до народних традицій і звичаїв.

РОЗДІЛ 3. УМОВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ **В ЗДО**

Якісна освіта – це освіта, спрямована на формування нової життєво компетентної особистості.

Це освіта, яка враховує сутнісні індивідуальні характеристики кожної дитини, розкриває та розвиває її задатки і на цій основі забезпечує максимальну реалізацію її потенціалу;

- це освіта, яка здатна до безперервної модернізації та інновацій, потенційно спроможна давати адекватні відповіді на виклики цивілізації;
- це освіта, яка забезпечує відповідність освітнього процесу та змісту освіти прийнятим Державним стандартам.

Головне завдання – забезпечити юне покоління якісною освітою, тобто виховати активну, самодостатню, інноваційну особистість, здатну вчитися впродовж життя, орієнтуватися у новому швидкозмінному світі і бути конкурентоспроможною в ньому.

Показником правильної кадрової політики є стабільність кадрового складу. Адміністрація закладу постійно опікується питанням фахового зростання працівників, психологічного мікроклімату в колективі.

Якісний склад педагогічних працівників на 2023-2024 н.р.

№ з/п	Категорія педпрацівників	Всього педпрацівн.	Освіта		
			Неповна вища	Базова вища	Вища
1.	Завідувач	1			1
2.	Вихователь-методист	1			1
3.	Вихователі	12	7		5
4.	Музичний керівник	2	1	1	
5.	Інструктор з фізкультури	1	1		
6.	Асистент вихователя	1			1
7.	Практичний психолог	1			1
	Всього:	19	9	1	9

Головним завданням методичної служби ЗДО є постійна робота щодо педагогічної зрілості вихователів, складовими якої є професійна та особистісна зрілість.

Формування професійної зрілості педагогів відбувається шляхом:

- стимулювання їх службової і суспільної активності, оновлення і удосконалення знань;
- формування нового, сучасного педагогічного мислення, у дусі гуманістичної педагогіки, спрямованого на вирішення завдань розвитку

суб'єктності дитини в освітній діяльності;

- удосконалення педагогічної і методичної майстерності на основі оволодіння новими педагогічними технологіями;

- удосконалення діяльності педагогів з організації творчої, активної, самостійної роботи дітей на заняттях;

- формування вмінь і навичок аналізу освітнього процесу в цілому і самоаналізу своєї освітньої діяльності;

- виявлення, узагальнення і впровадження перспективного педагогічного досвіду;

- залучення педагогів до пошукової діяльності на підставі доступних і зрозумілих їм методик.

Особистісну зрілість педагога засвідчує його особистісна та соціальна компетентність.

Особистісна компетентність визначається комплексом особистісних рис, вмінь а саме:

- **інтелектуальних** (креативності, евристичності, здатності виділяти головне й другорядне, встановлювати закономірності, аналізувати, порівнювати, узагальнювати, бачити ситуацію з різних точок зору; розсудливості, виваженості);

- **моральних** (щирості, доброзичливості, чуйності, толерантності, відповідальності тощо);

- **емоційних** (врівноваженості, здатності стримувати імпульсивні емоції; позитивного самопочуття); **вольових** (наполегливості, самостійності, цілеспрямованості, витриманості тощо);

- **перцептивних** (спостережливість, сприятливість, вміння відчувати стан іншого та адекватно на нього реагувати);

- **контрольно-оцінних** (схильність до обґрунтованих та оптимістичних оцінок; здатність використовувати конструктивні, захисні, регульовальні, спрямовальні та такі, що раціоналізують та мобілізують і заспокоюють судження).

Соціальна компетентність педагога означає сформованість таких умінь:

- **уміння поважати дошкільника** (ставитися до нього як до цінності; визнавати за ним право на помилку; бачити його чесноти й досягнення; приймати таким, яким він є; вірити в його можливості; визнавати право бути самим собою, поводитися самостійно, мати свою точку зору, власні таємниці, проявляти творчість; не принижувати його гідності);

- **уміння розуміти вихованця** (орієнтуватися в його сильних і слабких

сторонах, бачити сутнісне в ньому, мати уявлення про його натуру; відчувати його стан, настрій, прогнозувати ймовірну тактику поведінки; використовувати інтуїцію; виявляти проникливість, чуйність, щирість);

- **уміння допомагати і підтримувати дитину** (не просто давати їй поради або щось вирішувати за неї, а сприяти повноцінній життєдіяльності створювати атмосферу безпеки й довіри, спиратися на її сильні сторони, не підкреслювати слабких, поступово ускладнювати завдання);

- **уміння домовлятися, укладати з вихованцем угоду** (запобігати конфліктам та з найменшим емоційними витратами розв'язувати їх, уникати загострень взаємин; підтримувати справедливі відносини; активно слухати дитину; сприятирівноправним партнерським стосункам);

- **уміння бути самим собою** (зберігати свою індивідуальність, своєрідність; виявляти принциповість у ситуаціях тиску; не намагатися бути «як усі», мати своє особистісне та професійне обличчя).

Педагоги закладу створюють сучасне розвивальне середовище в кожній віковій групі та ЗДО загалом. Для поповнення ігрових осередків залучають батьків вихованців організовуючи акції по виготовленню іграшок власними руками.

РОЗДІЛ 4. ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Освітня програма ДНЗ № 45 «Теремок» у 2023/2024 навчальному році передбачає досягнення вихованцями на кінець дошкільного віку шкільної зрілості та сукупності компетентностей, які будуть сталою базою для їх подальшого особистісного розвитку в умовах Нової української школи.

4.1. Модель сформованості компетенцій випускника ДНЗ № 45 «Теремок»

Освітній напрям	Зміст освітнього процесу
Особистість дитини	<i>Передбачає:</i> - формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності; - виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної

	<p>життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоставлення, самооцінка.</p>
<p>Дитина в соціумі</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає уміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.</p>
<p>Дитина в природному довкіллі</p>	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>природничу освіченість через наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримання правил природокористування.</p> <p>Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального</p>

	екологічного ставлення до природного довкілля.
Мовлення дитини	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.</p>
Дитина в світі культури	<p><i>Передбачає:</i></p> <p>формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень;</p>

	здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.
Гра дитини	<i>Передбачає:</i> розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	<i>Передбачає:</i> сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, педагогічні працівники забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у освітніх програмах.

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти у ЗДО визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою. *Інваріантна складова змісту* дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за вище названими освітніми лініями. У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх ліній порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх ліній, що включені до інваріантної складової, дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей раннього та дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх ліній Базового компоненту забезпечується та відображається у блочно-тематичному плануванні освітнього процесу.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми лініями Базового компонента та комплексними і парціальними програмами, за якими здійснюється освітній процес.

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій – провідній для дітей дошкільного віку); руховій; природничій; предметній; образотворчій; музичній; театральній; літературній; сенсорно-пізнавальній; мовленнєвій; трудовій і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. На кінець навчального року формується модель випускника кожної групи.

Рівень сформованості компетентностей різних вікових груп з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дітьми раннього та дошкільного віку, отримання антропометричних даних та встановлення рівня нервово-психічного розвитку дітей раннього віку в процесі спостереження за життєдіяльністю дітей.

4.2. Наступність ЗДО та ЗОШ

Наступність між дошкільною та початковою освітою – це забезпечення неперервності здобуття людиною освіти. Наступність в освіті необхідна для створення єдиного освітнього процесу, що логічно продовжується від

дитячого садка до школи. Цей процес допомагає досягти цілісного розвитку особистості.

Під час навчання у дітей формуються базові компетентності – вміння, знання та навички, які необхідні для подальшого навчання та життя загалом. Володіння українською та іншими мовами, математичні навички, знання в галузі природничих наук, техніки або культури – цьому дитина навчається в молодшій школі завдяки тим компетентностям, що сформувались у неї в дошкільному закладі.

У дошкільному віці діти починають розвивати, зокрема допитливість, ініціативність, відповідальність, креативність, навички комунікації. Початкова освіта базується на цих навичках і поглиблює їх.

Перехід між дитячим садком і школою має бути поступовим, оскільки діти мають пройти період адаптації. Адаптація дитини буде значно легшою, якщо у перші роки навчання в школі будуть продовжувати та підіймати на інший рівень ту діяльність, яка була в дитячому садку. Наступність в освіті означає збереження основних видів діяльності дітей дошкільного віку в початковій школі, зокрема:

- ❖ спілкування;
- ❖ ігри;
- ❖ рухова активність;
- ❖ пізнавальна діяльність;
- ❖ засвоєння господарсько-побутових навичок;
- ❖ ліплення, малювання, аплікація, конструювання, слухання музики, спів, хореографія, театральна діяльність.

Педагоги дошкільної освіти мають бути ознайомлені з програмою початкової школи та вводити у свої заняття навчальні елементи, які підготують дітей до 1-го класу. Вчителі початкових класів також мають знати дошкільну навчальну програму, щоб використовувати її складові в адаптаційний період.

Випускники ЗДО в подальшому мають змогу за місцем проживання навчатися в закладах загальної середньої освіти.

Між ЗОШ та ЗДО укладено угоди про співпрацю та складено плани наступності на навчальний рік, які схвалено педагогічною радою закладу. Завідувач ЗДО затвердила плани, директор закладу загальної середньої освіти погодив їх.

Планами наступності передбачено зміст роботи на навчальний рік за такими напрямками роботи як:

1. Робота з кадрами (спільні заходи, консультування, робота веб-сайту тощо).

2. Робота з батьками (конкурси, виставки, спільні батьківські збори, засідання батьківського комітету, дні відкритих дверей, зустрічей з цікавими людьми, народними умільцями, концерти, свята, фестивалі, пам'ятки-поради, консультації, робота веб-сайту тощо)

3. Робота з дітьми (екскурсії, читання художньої літератури про школу; бесіди з дошкільниками про навчання в школі; надання інформації про життя дітей-школярів через спостереження за їх діяльністю, бесіди, міні-заняття тощо)

4. Управлінська діяльність (забезпечення наступності в роботі дитячого садка та школи, як умови розвитку індивідуальності від 3-7 років, виконання плану наступності ЗДО тощо)

РОЗДІЛ 5. ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДО У 2023/2024 НАВЧАЛЬНОМУ РОЦІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

5.1. Форми організованого навчання. Види занять

Освітня діяльність здійснюється відповідно до плану роботи на навчальний рік та літній оздоровчий період.

Перспективне та календарне планування у вікових групах здійснюється за регламентом життєдіяльності відповідно до орієнтовного перспективно-календарного тематичного планування з урахуванням освітніх ліній та базується на інтегрованому підході до організації життєдіяльності дітей, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

В освітньому процесі використовуються такі основні форми організації дітей:

- спеціально організована навчальна діяльність (заняття);
- ігрова діяльність;
- самостійна діяльність (художня, рухова, мовленнєва, ігрова, трудова, дослідницька та ін.);
- індивідуальна робота;
- спостереження;
- піші переходи, екскурсії;
- свята та розваги.

Вони можуть бути організовані:

фронтально, підгрупами, індивідуально, залежно від віку дітей, педагогічної мети, матеріально-технічного забезпечення закладу, професійної майстерності педагога.

Основною формою організованої навчальної діяльності дітей дошкільноговіку є заняття з різних розділів програми.

Види занять:

За змістовими напрямками освітньої роботи:

- з фізичного виховання (тобто фізкультура, валеологічне виховання);
- з пізнавального розвитку (ознайомлення з соціумом, з природним довкіллям, логіко-математичний розвиток);
- з мовленнєвого розвитку (в т.ч. з навчання елементів грамоти);
- з художньо-продуктивної діяльності (образотворча, літературна та музична діяльність) тощо.

За змістом:

- односпрямовані або предметні (з одного виду діяльності);
- різноспрямовані або міжпредметні (носять інтегрований або комплексний характер).

За дидактичними цілями:

- на повідомлення нової інформації, формування нових знань і умінь;
- на закріплення знань і раніше отриманих умінь, систематизацію накопиченого досвіду;
- мішані заняття, що поєднують повідомлення нових знань, формування нових умінь із повторенням, закріпленням, систематизацією і застосуванням набутих знань, умінь, навичок.

За способом організації дітей:

- фронтальні (загально-групові), що проводяться одразу з усією групою дітей;
- підгрупові, для яких дітей організовують по 8-15 залежно від загальної кількості;
- індивідуально-підгрупові (індивідуально-групові), на яких діти об'єднані по 4-8 чоловік;
- індивідуальні, що проводяться як з окремими дітьми (по 1), так і з маленькими підгрупами по 2-4.

За специфікою поєднання і використання методів, прийомів, засобів навчання виділяють такі види занять:

- комбіновані - певна комбінація наочних, словесних, практичних методів і прийомів, різних засобів навчання – вправ, ігор, іграшкової, предметної, ілюстративної наочності, літературних, музичних творів тощо;

- ігрові та сюжетно-ігрові - вирішується за допомогою спеціально підібраних ігор (дидактичних, рухливих, елементів ігор-театралізацій, драматизацій, конструкторсько-будівельних та інших) чи ігрових вправ;
- домінантні – заняття, у яких домінують певні засоби розвитку, навчання і виховання чи види діяльності.

5.2. Навчальне навантаження

Розподіл занять на тиждень проводиться відповідно до Наказу МОН №446 від 20.04.2015 року «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності».

Тривалість занять становить:

- у групі раннього віку (3-й рік життя) – до 10 хвилин
- у молодшій групі (4-й рік життя) – не більше 15 хвилин;
- у середній групі (5-й рік життя) – 20 хвилин;
- у старшій групі (6-й, 7-й рік життя) – 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями становить не менше 10 хвилин.

Тривалість інтегрованого заняття може дещо збільшуватись за рахунок постійної зміни різних видів дитячої діяльності (на 5, 10, 15 хвилин відповідно в молодшій, середній, старшій групах), проте інтегроване заняття може замінити всі інші, крім занять з фізичної культури й музичного виховання. Тобто щодня можна проводити одне інтегроване заняття, закріплюючи набуті дітьми знання і вміння в різних видах дитячої діяльності протягом дня. При цьому тривалість статичного навантаження у положенні сидячи на одне заняття не повинна перевищувати для дітей молодших груп — 15 хвилин, середніх — 20 хвилин, старших — 25 хвилин. Не дозволено вимагати від дітей виконання домашніх завдань.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- занять з фізичного розвитку;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний

перехід);

- оздоровчих заходів.

Організоване навчання у формі фізкультурних занять проводиться з раннього віку.

Тривалість фізкультурних занять для дітей наступна:

- у віці від 2 до 3 років – 15 хвилин;
- від 3 до 4 років – до 20 хвилин;
- від 4 до 5 років – 20-25 хвилин;
- від 5 до 6 (7) років – 25-30 хвилин.

В інклюзивних групах команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами розробляє індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами. Відповідно до особливостей розвитку дитини з ООП Команда супроводу розробляє індивідуальну програму розвитку, за якою з дитиною з ООП проводяться корекційно-розвиткові заняття. Команда супроводу формує та узгоджує з батьками розклад корекційно-розвиткових занять дитини з ООП. Корекційно-розвиткові заняття згідно з індивідуальною програмою розвитку, проводяться педагогами ЗДО та (або) із залученням фахівців інклюзивно-ресурсного центру чи інших закладів освіти, які мають право здійснювати освітню діяльність у сфері освіти за необхідними напрямками.

В закладі дошкільної освіти функціонує одна інклюзивна група (середня група №3). В освітній процес буде залучено 3 дітей з особливими освітніми потребами. Функціонування інклюзивної групи регулюється нормативно-законодавчими актами в галузі освіти України. Створено команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами. Забезпечено інформаційно-методичну підтримку організації педагогічного процесу, створене відповідне середовище, поповнено розвивальне (предметно-ігрове середовище) в групі. Проводиться корекційно-розвивальна робота з практичним психологом. Натомість, заклад потребує таких спеціалістів, як вчитель-логопед, дефектолог.

З метою реалізації варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти у ЗДО проводиться гурткова робота за інтересами дітей. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість.

Вищезазначені форми організації освітнього процесу ЗДО реалізуються в рамках:

- плану роботи ДНЗ №45 «Теремок» на 2023/2024н.р.;

– режиму роботи груп та ЗДО.

У ЗДО організовано гуртки для дітей 4-6 років. Враховується режим перебування дітей у закладі, вимоги до навчального навантаження, згода батьків. Одна дитина відвідує не більше двох гуртків.

Заняття гуртків у другу половину дня проводять музичні керівники, інструктор з фізкультури та вихователі, що організують заняття в групових приміщеннях.

Реалізацію змісту освітньої програми здійснює команда педагогів: вихователі, керівники музичні, практичний психолог, асистент вихователя.

5.3. Розподіл навчального навантаження на дитину на тиждень у 2023/2024 н.р.

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Орієнтовна кількість занять на тиждень за віковими групами			
	Раннього віку	Молодша	Середня	Старша
	(від 2 до 3 років)	(від 3 до 4 років)	(від 4 до 5 років)	(від 5 до 6 років)
Ознайомлення із соціумом	1	2	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям		1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна, літературна тощо)	4	4	5	5
Сенсорний розвиток	1	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	-	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування	2	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток*	2	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	10	11	12	15
Додаткові освітні послуги	-	3	4	5
Максимальна кількість занять на тиждень	10	14	16	20
Максимально допустиме навчальне	1,4	3,5	5,3	8,3

Орієнтовні види діяльності за освітніми лініями	Орієнтовна кількість занять на тиждень за віковими групами			
	Раннього віку	Молодша	Середня	Старша
	(від 2 до 3 років)	(від 3 до 4 років)	(від 4 до 5 років)	(від 5 до 6 років)
навантаження на тиждень на дитину(в астрономічних годинах)				

*Години передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навантаження на дітей

5.4. Форма планування роботи з дітьми

При організації роботи ЗДО всі працівники керуються планом роботи закладу на навчальний рік, який розглядається на педагогічній раді та схвалюється нею, затверджується керівником закладу.

Планування у вікових групах та організація життєдіяльності здійснюється за режимними моментами відповідно до блочно-тематичного планування з урахуванням освітніх ліній, та базується на інтегрованому підході до організації життєдіяльності дітей, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

В освітньому процесі дошкільного навчального закладу використовуються такі основні форми організації дітей: спеціально організована навчальна діяльність (заняття), рухова, ігрова, художня, мовленнєво-комунікативна, природничо-пізнавальна, трудова, дослідницька та ін., індивідуальна робота, екскурсії, піші переходи, свята та розваги, гуртки тощо. Вони можуть бути організовані фронтально, підгрупами, індивідуально залежно від віку дітей, педагогічної мети, матеріально-технічного забезпечення закладу, професійної майстерності педагога.

Вихователі планують роботу з дітьми, використовуючи перспективне та календарне планування. Кожна група планує роботу з дітьми враховуючи їх вікові особливості та завдання програми.

5.5. Самостійна діяльність дітей

Самостійна, вільна діяльність – це специфічна форма життєдіяльності дітей, яка розгортається у час, вільний від організованих форм освітньої роботи (в ранкові та вечірні години, на прогулянках, в інші періоди дозвілля), як правило, з ініціативи та за бажанням малюків: діти самі визначають цілі,

завдання, засоби і план втілення свого задуму, самостійно контролюють, аналізують і оцінюють його виконання.

Самостійна діяльність може носити як індивідуальний, так і груповий (колективний) характер, коли дитина або сама реалізує власний інтерес, задум в обраному виді діяльності, або об'єднуватися з іншими дітьми за спільністю бажань, намірів, планів, уподобань та за взаємними симпатіями.

У той чи той спосіб можуть розгортатися різні види діяльності: художня (образотворча, музична, музично-ритмічна, театральна, художньо-мовленнєва), ігрова, рухова, пізнавальна, пошуково-дослідницька, трудова, комунікативна тощо.

5.6. Індивідуальна робота з дітьми

Індивідуальна робота допомагає краще розвинути у дошкільнят розумові, емоційні, вольові та фізичні властивості. З усього розмаїття індивідуальних проявів в роботі з дошкільниками необхідно враховувати індивідуальні, психічні відмінності: тип нервової системи, особливості пізнавального ставлення до оточуючого та до себе. Вони виявляються у поведінці і діяльності дитини, а саме: як вона приймає та виконує доручення, відгукується на прохання однолітків, як налагоджує контакти з іншими людьми, як поводить у спільній діяльності з дорослими, як реагує на труднощі, та долає їх. Індивідуальні відмінності дитини можуть бути вродженими і набутими. Є діти більш стабільні, і дуже важко піддаються педагогічному впливу. В них можуть бути різні задатки. Ці особливості не є вирішальними у розвитку здібностей дитини, але мають вплив на темп, спосіб і якість володіння певним видом діяльності.

Необхідно уважно стежити за кожною дитиною, аналізувати її поведінку у різних ситуаціях, вдивлятися, піддавати сумніву попередні ознаки, та робити вірні висновки щодо розвитку кожної дитини. Одні діти завжди готові відповісти на запитання, охоче це роблять у спілкуванні з дорослим та дітьми. А в інших потрібно спеціально стимулювати пізнавальну активність, підштовхувати їх до пошуку правильної відповіді. Під час проведення занять спостережень, бесід та ігор деякі діти не засвоюють належно матеріал, тож обов'язково необхідно прийти дитині на допомогу.

Індивідуальну роботу необхідно планувати та проводити з різних розділів програми. Займатися індивідуально з дітьми потрібно в груповій кімнаті або на свіжому повітрі у вільні години під час ранкового прийому, прогулянок, в другу половину дня.

Інформація про необхідність проведення індивідуальної роботи з дітьми збирається наступними методами: цільовими спостереженнями, бесідою, аналізом результатів дитячих видів діяльності.

5.7. Планування роботи з батьками

Робота з батьками або особами, які їх замінюють і дітьми (віком 5-6 років) проводиться підгрупами та індивідуально за річним планом роботи.

Організація психолого-педагогічної допомоги батькам або особам, які їх замінюють, будується на основі інтеграції діяльності спеціалістів консультативних пунктів – «Лелеченятко» (для молодих батьків), «Школа батьків майбутніх першокласників»: вихователів, практичного психолога, медичного працівника.

Практичний психолог приймає участь у виявленні та обліку дітей пільгових категорій, сприяє захисту прав та законних інтересів неповнолітніх дітей.

У ДНЗ №45 «Теремок» сплановано інформаційно-профілактичні заходи щодо профілактики булінгу та жорстокого поводження в сім'ї, попередження торгівлі людьми. План складається з декількох етапів: діагностичний, інформаційний і практичний. Робота проводиться з усіма учасниками освітнього процесу: педагогами, батьками, дітьми.

Щомісяця у перспективному плані роботи з дітьми вихователі зазначають форми роботи з батьками на вказаний місяць відповідно до річного плану. Таким чином плануючи роботу з батьками вихователі здійснюють її систематично та у повному обсязі.

РОЗДІЛ 6. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

6.1. Профільне спрямування

Пріоритетний напрямок роботи ЗДО «Формування основ безпечної поведінки та здорового способу життя дітей дошкільного віку в умовах воєнного стану»

Життя і здоров'я дітей — найважливіша цінність

Загальновідомо: дитинство — унікальний період у житті людини, адже саме в цей час формується її здоров'я, відбувається становлення особистості. Досвід дитинства багато в чому визначає доросле життя людини.

Дитина, її життя і здоров'я — найвища цінність держави. Тож захистити її від можливих небезпек і навчити безпечно взаємодіяти з

довкіллям (предметним ,природним та соціальним) — одне з провідних завдань, визначених у головному документі дошкільної освіти — Базовому компоненті.

Так, саме дошкільний навчальний заклад:

- створює безпечні та нешкідливі умови розвитку, виховання та навчання дітей, режим роботи, умови для фізичного розвитку та зміцнення здоров'я відповідно до санітарно-гігієнічних вимог та забезпечує їх дотримання;
- формує у дітей гігієнічні навички та основи здорового способу життя, норми безпечної поведінки;
- сприяє збереженню та зміцненню здоров'я, розумовому, психічному й фізичному розвитку дітей.

Щоб забезпечити гармонійний розвиток людини, потрібно з дошкільного віку формувати у дітей усвідомлення цінності свого життя і здоров'я, бережного ставлення до власного здоров'я, вироблення стереотипів безпечної поведінки в довіллі. Адже, проблема навчання дітей правил особистої безпеки потребує уваги з боку дорослих: педагогів і батьків. Слушні та вчасні поради дорослих повинні допомогти дитині зберегти своє життя, зміцнити здоров'я, усвідомити, що грати можна не скрізь і що деякі заборони та правила – не примхи дорослих, а життєва необхідність.

Головна мета – формування в кожній дитині активної життєвої позиції щодо власного життя та власної безпеки, формування здорового способу життя, накопичення ними знань та навичок безпечної поведінки вдома, на вулиці, у дошкільному навчальному закладі, в природі тощо.

Основні напрямки роботи педагогічного колективу з формування знань дітей з безпеки життєдіяльності

(взаємодія з довіллями: предметним , природним та соціальним)

- створення належних умов для безпечної життєдіяльності;
- формування елементарної життєвої компетенції з питань безпеки;
- виховання основ безпечної поведінки у дітей;
- культура безпеки дорослих, відповідальне ставлення до життя та здоров'я малят.

Діти дошкільного віку повинні мати певний рівень знань правил безпеки життєдіяльності у наступних напрямках:

Максимального ефекту можна досягти лише тоді, якщо в діяльності педагогічного та батьківського колективів буде відпрацьовано єдину стратегічну лінію спрямовану на формування у дітей знань правил безпеки

життєдіяльності. Реалізація всіх завдань з даної проблеми у ДНЗ можлива лише через комплексну, цілеспрямовану роботу шляхом організації та проведення різних форм роботи з дітьми (з врахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей), які сприятимуть усвідомленню цінності власного життя, бережному ставленню до здоров'я, виробленню стереотипів безпечної поведінки в довіллі.

Етапи освітньої роботи з формування в дошкільнят навичок безпечної поведінки

- **Підготовчий етап.** Полягає в отриманні та частковому узагальненні вражень про небезпеку, що може чатувати на дітей у довіллі. Доречні такі форми і методи роботи, як екскурсія, цільова прогулянка, спостереження, читання художніх творів, розглядання ілюстрацій, перегляд відеофільмів, мультфільмів тощо.
- **Основний етап.** Робота з формування певної системи уявлень та вироблення навичок безпечної поведінки. На цьому етапі доцільно застосовувати різні види ігор з елементами безпеки життєдіяльності, бесіди, складання описових та творчих розповідей дітьми, розучування комплексів загально-розвивальних вправ, віршів, виконання трудових доручень тощо.
- **Практичний етап.** На цьому етапі діти мають застосовувати набуті знання та вміння на практиці. Доречним буде використання таких форм і методів роботи, як розв'язання проблемних ситуацій, творчих завдань, пошуково-дослідницька діяльність, проведення свят, розваг, змагань, конкурсів тощо.

Форми роботи з дітьми з безпеки життєдіяльності

- Спостереження
- Бесіди пізнавального та узагальнюючого змісту
- Заняття
- Різні види ігор
- Екскурсії
- Спортивні свята та тематичні розваги
- Запис радіопередач
- Виставки (продуктивна діяльність)

Вся педагогічна робота з вихованцями закладу щодо підвищення рівня знань правил безпеки життєдіяльності та ефективного

формування у них навичок безпечної поведінки здійснюється з урахуванням **основних загально-дидактичних принципів:**

- **гуманізації**, що вимагає врахування можливостей, особливостей та потреб дитини ;
- **науковості й доступності** , який полягає в засвоєнні дитиною реальних знань, які правильно відображають дійсність і не суперечать науковому розумінню понять, явищ; у навчанні дітей треба йти від простого до складного, від невідомого до відомого;
- **позитивної мотивації навчання**, що полягає в створенні позитивного емоційного клімату, гуманних стосунків педагога і дітей в процесі навчання, атмосфери ділового співробітництва;
- **наочності навчання**, що виражає «золоте правило» дидактики сформульоване Я.А. Коменським: якщо можливо, то одночасно залучати декілька відчуттів дитини;
- **систематичності і послідовності**, що забезпечується раціональним плануванням , визначенням кількості пізнавального матеріалу різного змісту і встановлення логічної послідовності у поданні його дітям;
- **індивідуального підходу**, з врахуванням індивідуальних і вікових особливостей кожної дитини та **диференціації** завдань у процесі навчальної діяльності з врахуванням рівня розвитку дитини;
- **практичної цілеспрямованості та важливих спеціальних принципів:**
 - забезпечення гігієни і нормальної роботи всіх органів та психофізіологічних процесів організму дітей;
 - забезпечення взаємозв'язку і взаємозалежності життєдіяльності дитини з довкіллям (предметним, природним, соціальним) і безпосереднім середовищем, у якому вона перебуває, та соціальною ситуацією розвитку як єдиною і неповторною для дошкільного дитинства системою взаємин між дитиною та середовищем;
 - раціональна організація життя та діяльності дітей у дошкільному навчальному закладі;
 - захист здоров'я, життєдіяльності дитини як у дошкільному навчальному закладі, так і в сім'ї;
 - своєчасне усунення негативних впливів на життєдіяльність дитини та їх наслідків; надання своєчасної допомоги;
 - забезпечення взаємозв'язку дошкільного навчального закладу, сім'ї та громадськості у формуванні безпечної поведінки дітей.

В організації освітньої роботи з дітьми з питань безпеки життєдіяльності педагогам варто керуватися **наступними чинниками:**

- робота не повинна обмежуватися лише засвоєнням дітьми норм та правил з безпеки життєдіяльності – дітей необхідно навчати обачності;
- формувати навички орієнтування і швидкої реакції в екстремальних ситуаціях ;
- дотримання єдиної стратегічної лінії у діяльності педагогічного, дитячого та батьківського колективів.

Завданням педагогічного колективу дошкільного навчального закладу є:

- систематична цілеспрямована освітня робота з дошкільниками з вироблення в їх свідомості стереотипів поведінки в життєвому середовищі, навичок користування предметами та речами, поведінки в різних екстремальних ситуаціях тощо;
- поліпшення якості освітньої роботи з питань безпеки та захисту здоров'я дітей від негативних впливів довкілля;
- вдосконалення теоретичних знань і практичних навичок педагогів та батьків;
- пропагування здорового способу життя серед педагогів, дітей та їх родин.

З метою удосконалення теоретичних знань та практичних навичок педагогів та батьків з формування у дітей ціннісного ставлення до власного здоров'я та життя та з метою поліпшення якості освітньої роботи з питань особистої безпеки та захисту життя дітей дошкільного віку в ЗДО щорічно проводиться місячники «Увага! Діти на дорозі!» - безпека дорожнього руху та «Знань дітьми правил безпеки життєдіяльності», а також «Тиждень безпеки дитини» як форми систематизації знань дітей про безпечне довкілля.

Висновок: Вся освітня робота в ЗДО з дітьми дошкільного віку з безпеки життєдіяльності відповідно вимог Базового компонента дошкільної освіти повинна забезпечувати їх життєву компетенцію, зокрема вміння застосовувати здобуті знання, вміння і навички щодо збереження здоров'я в повсякденній діяльності, не зашкоджуючи як власному, так і здоров'ю інших людей та дотримуватися правил безпеки життєдіяльності.

Підсумовуючи, можна відмітити : завдяки правильно організованій роботі діти здобувають необхідні їм знання та вміння з безпеки життєдіяльності, що стає першим кроком до усвідомлення власного життя.

Таким чином, за систематичної, планової, поетапної, методично грамотної роботи педагогів у тісній співпраці з батьками дошкільнята зростають готовими до безпечного розв'язання життєвих ситуацій у соціальному, предметному та природному довкіллі.

6.2. Робота інклюзивної групи

Відповідно до інструктивно-методичних рекомендацій «Щодо організації діяльності інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах» (від 12.10.2015 №1/9-487), «Щодо створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти» (від 25.06.2020 № 1/9- 348) в ЗДО в 2023/2024 навчальному році функціонуватиме одна інклюзивна група для дітей з особливими освітніми потребами. Особливістю організації інклюзивної групи в дошкільному закладі є забезпечення рівного доступу до дошкільної освіти дітей з особливими освітніми потребами.

Освітній процес здійснюється на основі застосування особистісно-орієнтованих методів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей.

Виховна робота з дітьми з особливими освітніми потребами направлена на їх соціалізацію, формування позитивної самооцінки тощо. Особливістю освітнього процесу інклюзивної групи є його індивідуалізація і диференціація. Вона реалізується відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за програмами та навчально-методичними посібниками, затвердженими в установленому порядку МОН, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Відповідно до висновку та рекомендацій психолого-медико-педагогічної консультації, група фахівців ЗДО (вихователь-методист, вихователі, асистент вихователя, практичний психолог, вчитель-логопед, вчитель-дефектолог, медична сестра та інші) із обов'язковим залученням батьків дитини, або осіб, які їх замінюють, розробляють індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами, у тому числі з інвалідністю та здійснюють відповідний психолого-медико-педагогічний супровід цих дітей.

6.3. Гурткова робота

Упродовж 2023/2024 навчального року в закладі планується функціонування гуртків, направлених на реалізацію завдань варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти:

№ з/п	Назва гуртка	Вікова група	Керівник	Місце проведення
1.	«Калиновий край» - гурток з національно-патріотичного виховання та українського народознавства	бр.ж.	Мельник І.В.	Група №6
2.	«Планета LEGO» - гурток з розвитку творчих здібностей	5 р.ж.	Свята І.М.	Група №3
3.	«Дивосвіт» - гурток художньо-естетичного спрямування	6 р.ж.	Тесля Л.Ф.	Група №8
4.	«Казковий дивограй» - художньо-естетичного спрямування в театралізованій діяльності	5 р.ж.	Доброштан Н.В.	Група №5
5.	«Домісолька» - гурток з розвитку музичних здібностей у дітей дошкільного віку	5,6 р.ж.	Лазоренко О.В.	Музична зала
6.	«Цікаві шашки» - гурток фізкультурно-оздоровчого спрямування	6 р.ж.	Марченко В.М.	Спортивна зала

6.4. Використання інноваційних методик та технологій

У 2023-2024 навчальному році в дошкільному закладі використовуватимуться такі інновації:

№ з/п	Назва технології, методики	Ким впроваджується	Задіяні групи
1.	Використання прийомів мнемотехніки для розвитку зв'язного мовлення дошкільників	Тесля Л.Ф., Іванова Л.С., Мельник І.В.	Групи старшого дошкільного віку
2.	Використання схем-моделей для навчання дітей розповіданню, описовим розповідям (за методиками К.Крутій, О.Білан, Т. Ткаченко)	Іванова Л.С., Мельник І.В., Доброштан Н.В.	Групи середнього, старшого дошкільного віку
3.	Педагогіка Марії Монтесорі	Андреева Г.І., Боднарюк В.Б., Грозна Г.В.	Групи раннього віку
4.	Методична спадщина В. Сухомлинського	Тесля Л.Ф.	Групи старшого дошкільного віку
5.	Логічні блоки Дьенеша, палички	Доброштан Н.В.,	Групи середнього,

	Кюїзенера	Чигрик С.І.	молодшого дошкільного віку
6.	Прийоми ейдетики в навчальній діяльності	Фарісей Л.І.	Група молодшого, середнього дошкільного віку
7.	Еколого-природничі технології в освітньому процесі	Голуб Н.П., Душка Н.В.	Група інклюзивна
8.	LEGO-технологія – чарівні цеглинки успіху	Свята І.М.	Група інклюзивна
9.	Елементарне музикування з дошкільниками	Лазоренко О.В.	Групи середнього, старшого дошкільного віку
10.	Розвиток творчих здібностей на заняттях з малювання (за методикою Л.Шульги)	Тесля Л.Ф., Чигрик С.І.	Групи молодшого, старшого дошкільного віку

РОЗДІЛ 7. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Якісна освіта – це освіта, спрямована на формування нової життєво компетентної особистості, це освіта, яка враховує сутнісні індивідуальні характеристики кожної дитини, розкриває та розвиває її задатки й обдарування і на цій основі забезпечує максимальну реалізацію її потенціалу; це освіта, здатна до безперервної модернізації та інновацій, потенційно спроможна давати адекватні відповіді на виклики цивілізації; це освіта, яка забезпечує відповідність освітнього процесу та змісту освіти прийнятим Державним стандартам.

Головне завдання ЗДО – забезпечити юне покоління якісною освітою, тобто виплекати активну, самодостатню, інноваційну особистість, здатну вчитися впродовж життя, орієнтуватися у новому швидкозмінному світі і бути конкурентоспроможною в ньому.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту». Вона включає:

- оприлюднені критерії, правила та процедури оцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів у закладі освіти;
- політики та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування;

- інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Мета внутрішньої системи забезпечення якості освіти: постійне та послідовне підвищенні якості освіти на основі відстеження динаміки показників освітньої діяльності та освітніх процесів у ЗДО.

Відповідно до статті 20 Закону України «Про дошкільну освіту» у ДНЗ № 45 «Теремок» сформовано та схвалено педагогічною радою закладу систему внутрішнього забезпечення якості освіти. Зазначена система передбачає проведення заходів з метою визначення стану забезпечення якості освітнього процесу в 2023/2024 навчальному році.

Результати освітньої діяльності педагогів закладу з формування у дітей компетентностей будуть визначатись шляхом проведення моніторингових досліджень: від 2-3 років - педагогічна діагностика (початкова не проводиться, йде адаптація дітей, проміжна-грудень, підсумкова-квітень), моніторинг; від 3 до 6 років - педагогічна діагностика (початкова - вересень, підсумкова - квітень), моніторинг.

Факторами оцінювання є освітні лінії Базового компонента дошкільної освіти та їх основний зміст. Інструментарій та методичні рекомендації щодо проведення моніторингових досліджень розроблені педагогами закладу з урахуванням Базового компонента дошкільної освіти та змісту комплексних програм.

За результатами здійснення внутрішнього моніторингу педагоги планують корекційну діяльність зі здобувачами освіти, індивідуальну роботу. З урахуванням цих результатів планується і методична робота.

Очікувані результати щодо реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

1. Отримання об'єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів удошкільному закладі.
2. Підвищення якості освіти у закладі на основі прийняття ефективних управлінських рішень.
3. Створення атмосфери довіри до ДНЗ серед педагогічних працівників та батьків здобувачів освіти.

РОЗДІЛ 8. ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

З метою реалізації інваріантної та варіативної складових змісту дошкільної освіти в 2022/2023 навчальному році в закладі будуть реалізовуватись комплексні та парціальні програми дошкільної освіти:

№ з/п	Назва	Автор	Документ про надання грифа	Група, у якій реалізується	П.І.П. педагогів
Комплексні програми					
1.	Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років.	Наук.кер.проекту Огневюк В.О., Авт.кол.: Беленька Г.В., Богініч О.Л., Вертугіна В.М., Волинець Ю.О. та інші.	Лист МОН від 23.07.2020 № 1/11-4960	Всі вікові групи	
Парціальні програми					
<i>Інваріантна складова</i>					
2.	«Україна - моя Батьківщина» - програма національно-патріотичного виховання дітей середнього і старшого дошкільного віку	за наук.ред. Рейпольської О.Д.,авт: Каплуновська О.М., Кичата, Палець Ю. М.	Пр. №3 від 21.06.2022 зареєстр. У Каталозі за №1.0009- 2022	№4,6	Мельник І.В., Іванова Л.С.
3.	«Формування математичної компетентності дітей дошкільного віку»	Зайцева Л.І.	Пр. №3 від 15.06.2021 зареєстр. У Каталозі за №1.0008- 2021	№7	Чигрик С.І.
4.	Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку – парціальна програма для закладів дошкільної освіти.	Гавриш Н.В., Пометун О.І.	Лист ІМЗО від 12.02.2019 №22.1/12-Г- 46	Всі дошкільні і групи	Чигрик С.І., Голуб Н.П., Свята І.М., Іванова Л.С., Фарісей Л.І., Доброштан Н.В., Тесля Л.Ф.
<i>Варіативна складова</i>					
5.	«Цікаві шашки» - програма з навчання дітей старшого дошкільного віку гри в шахи.	Семизонова В.В., Романюк О.В., Дульська Г.П.	Лист ІТЗО від 23.11.2020 № 22.1/12- Г-1000	Групи №4,6	Тесля Л.Ф., Мельник І.В., Іванова Л.С.

